

Stenungsunds kommun
kommun@stenungsund.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Stora Högaskolan i Stenungsunds kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stenungsunds kommun att senast den **20 april 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Stenungsunds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

- Rektor ska se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Stenungsunds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Atgärder

- Rektor ska se till att det finns en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser elevernas behov av vägledning inför val av framtida studie- och yrkesverksamhet
- Rektor ska se till att skolbiblioteket används för att stödja eleverna lärande och kunskapsutveckling

Bedömning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stenungsunds kommun under hösten 2017. Stora Högaskolan besöktes av Skolinspektionen den 22 och 23 november 2017.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Stora Högaskolan i flera avseenden lever upp till författningarnas krav inom de områden som har granskats. Tillsynen visar dock att det inom vissa av de områden som granskats finns brister. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, då utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte alltid görs skyndsamt. När elever är i behov av en utredning av en psykolog kan det ta mycket lång tid innan en sådan utredning görs. Tillsynen visar även att det saknas en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Även om vissa lärare delvis ger eleverna detta i sin undervisning finns det inte något systematiskt arbete på skolenheten som säkerställer att alla elever får den studie- och yrkesvägledning de har behov av. Tillsynen visar också att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling i tillräcklig utsträckning. Det finns ett bibliotek vid skolenheten som är under uppbyggnad och det används därför inte som stöd för elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda särskilt stöd. Tillsynen visar att utredning av elevers behov av särskilt stöd, i de fall en utredning av psykolog krävs, kan ta upp till två år. Elever som är i behov av en psykologisk utredning sätts på en väntelista och en prioritering görs mellan eleverna på denna lista. Även om en elev ges särskilt stöd under tiden eleven väntar på en utredning är dock inte elevens stödbehov utrett och därmed kan ansvariga på skolan inte veta att rätt stöd sätts in. Att utredning av psykolog inte sker skyndsamt kan försvåra elevens möjligheter att nå utbildningens mål.

Om det framkommer att en elev befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd i form av extra anpassningar getts inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektor. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Lärarna och representanterna för elevhälsan uppger i intervju att en elev kan behöva vänta så lång tid som uppemot två år på en utredning av psykolog då det finns en väntelista. Representanterna för elevhälsan uppger att anledningen till att vissa elever kan få vänta är att andra elever prioriteras högre. Exempelvis går alltid utredningar om skolformstillhörighet före om det finns misstanke om att en elev inte går i rätt skolform. Det finns också enligt lärarna exempel på elever som har fått gå före i kön eftersom de mått dåligt.

Även rektorn uppger att det finns en lista över elever som väntar på en utredning av psykolog och att det finns elever på listan som har fått vänta så lång tid som två år. Rektorn uppger att psykologen prioriterar elevärenden utifrån vilka möjligheter psykologen har vilket inte rektorn kan påverka då psykologen arbetar på flera skolor. Rektorn kan endast prioritera bland de elevärenden som finns på skolenheten. Om det finns elever där det finns misstanke om att de inte går i rätt skolform prioriteras de, enligt rektorn, alltid först.

Rektorn beskriver vidare att de inte alltid kan vänta in en utredning av psykolog utan ger eleven det särskilda stöd de kan se att eleven behöver innan utredningen är klar. Rektorn uppger att psykologen dock kan bidra med att se en elevs skolsituation ur ett annat perspektiv vilket ibland krävs för att eleven ska få rätt särskilt stöd. Rektorn ger exempel på en elev som i väntan på utredning av psykolog inte fått stöd på sådant sätt att det hjälpt eleven och att psykologutredningen sedan visat på en problematik som krävde annat särskilt stöd än det som eleven getts i väntan på att utredningen skulle genomföras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stenungsunds kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stenungsunds kommun föreläggs därför att fullgöra sin skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Studie- och yrkesorienterande verksamhet

Skolinspektionen bedömer att det saknas en studie- och yrkesvägledande verksamhet som tillgodoser elevernas behov av vägledning inför framtida val av studie- och yrkesverksamhet. Det finns visserligen exempel på att vissa lärare har pratat om yrken i undervisningen med detta är något som sker spontant inom vissa ämnen och inte systematiskt i alla klasser på skolenheten. Rektorn har mot den bakgrund som ges ovan inte organiserat och därmed inte heller säkerställt att den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning.

I skollagen anges att elever i grundskolan ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför framtida val av utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Av läroplanen framgår att rektor, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de val som skolan erbjuder och inför val av fortsatt utbildning.

På Skolinspektionens fråga om de i klasserna har pratat om yrken och vad man kan bli när man blir stor svarar flera elever i olika klasser att de aldrig pratat om det, medan några enstaka elever uppger att de har pratat om yrken vid några tillfällen. På frågan om de har varit på studiebesök på någon arbetsplats svarar eleverna i årskurs 4-6 att de aldrig har varit det.

Lärarna uppger i intervju att det inte finns någon studie- och yrkesvägledare som de samarbetar med, träffar regelbundet eller får handledning av. Lärarna uppger vidare

att de inte har någon gemensam planering för hur de ska lyfta studie- och yrkesorientering i undervisningen. Flera lärare beskriver att samtal om yrken uppkommer spontant och "av sig själv" i undervisningen inom vissa ämnen och arbetsområden.

För eleverna i årskurserna 1-3 finns inget gemensamt arbete för den studie- och yrkesorienterande verksamheten utan varje arbetslag håller ihop arbetet för sin årskurs uppger rektorn. Rektorn berättar att det finns ett kommunövergripande projekt kring studie- och yrkesvägledning som även ska rikta sig mot elever i de yngre åldrarna men det är ännu i ett uppstartsskede. Rektorn berättar vidare att de på skolan fattat beslut om starta ett projekt i årskurserna 4-6 som innebär att personer med olika yrken bjuds in till skolan. Projektet är tänkt att omfatta årskurserna 4-6 och ska starta under vårterminen.

Användande av skolbibliotek

Skolinspektionen bedömer att skolbiblioteket inte i tillräcklig utsträckning används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Det finns visserligen ett skolbibliotek på skolenheten men det är under uppbyggnad och används inte av alla klasser. Klasserna använder sig även av det material som finns tillgängligt via bokbussen. Detta kan emellertid inte anses tillräckligt då det inte är något de kontinuerligt har tillgång till och kan använda i undervisningen. Eleverna ges därmed inte de möjligheter till stöd i sitt lärande och sin kunskapsutveckling som författningarna föreskriver.

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses, enligt förarbetena till skollagen, en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (prop 2009/10:165 s. 284).

Skolbiblioteket används inte av alla klasser. Flera elever i olika klasser uppger att de inte besöker skolbiblioteket medan några elever säger att de går dit ibland. Eleverna i de yngre åldrarna beskriver att det finns en hylla med böcker på ett annat ställe i skolbyggnaden där de kan låna böcker. Eleverna beskriver också att de varje månad går till bokbussen och lånar böcker. Lärarna uppger att de använder bokbussen och att de beställer boklådor därifrån att ha i klassrummet. I flera klasser använder de, enligt lärarna, endast bokbussen. Lärare uppger att de tidigare har använt skolbiblioteket kontinuerligt varje vecka.

Inför läsåret 2017/2018 har skolenhetens bibliotek flyttats till nya lokaler i en paviljong på skolans område. Lärarna uppger att biblioteket tidigare har haft fasta tider då det varit bemannat och lärarna kunnat skicka eleverna dit men att det inte är så nu längre. Lärarna uppger vidare att det digitala systemet för utlåning inte har fungerat på hela hösten.

Rektorn uppger att skolbiblioteket är i ett uppstartsskede och att det finns en ansvarig person som har viss del av sin tjänst avsatt för att starta upp arbetet. Ansvarig person har fått i uppdrag av rektorn att undersöka vad lärarna önskar av biblioteket. Enligt

rektorn använder lärarna biblioteket periodvis mer och periodvis mindre. Eftersom det inte finns någon bibliotekarie de kan ta hjälp av ligger det mycket på lärarna att de kan gå dit med sin klass uppger rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stenungsunds kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stenungsunds kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

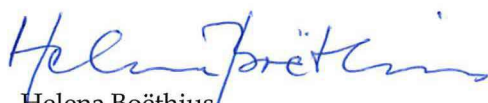
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Helena Boëthius
Enhetschef

Therese Johansson
Föredragande/utredare

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Stora Högskolan

Fakta om Stora Högaskolan

Stora Högaskolan är en kommunal grundskolenhet för elever i förskoleklassen och årskurserna 1-6, vilken är belägen i Stora Höga i Stenungsunds kommun. På skolenheten går 438 elever varav 39 elever i förskoleklass. Skolenheten delar delvis lokaler med skolenheten Stora Högaskolan 7-9. Skolenheten leds av en rektor och lärarna är organiserade i årskursvisa arbetslag. På skolenheten finns även en biträdande rektor.

Måluppfyllelse

Årskurs 1

Det finns ingen nationellt sammanställd statistik över resultat i grundskolan som visar andelen elever som uppnått kunskapskraven i läsförståelse i årskurs 1. Av skolans egen redovisning framgår att 96 procent av eleverna uppnådde de nationella målen/kunskapskraven i läsförståelse läsåret 2016/17. Det finns ingen skillnad i måluppfyllelse mellan flickor och pojkar.

Årskurs 3

Det finns ingen nationellt sammanställd statistik över resultat i grundskolan som visar andelen elever som uppnått kunskapskraven i de ämnen i årskurs 3 där det finns kunskapskrav. Av skolans egen redovisning framgår att alla pojkar och 91 procent av flickorna uppnådde kunskapskraven i ämnet matematik läsåret 2016/2017. I ämnet svenska uppnådde alla flickor och 97 procent av pojkarna kunskapskraven. I naturorienterande och samhällsorienterande ämnen uppnådde samtliga elever kunskapskraven.

Årskurs 6

Av nationell statistik för läsåret 2016/2017 framgår att 84 procent av eleverna fick lägst betyget E i alla ämnen. Av statistiken framgår att pojkarnas genomsnittliga betygspoäng var lägre än flickornas i samtliga ämnen. Störst var skillnaden i biologi där pojkarnas genomsnittliga betygspoäng var 11,3 medan flickornas genomsnittliga betygspoäng var 14,7. Den genomsnittliga betygspoängen var högst i ämnet idrott och hälsa och lägst i ämnet samhällskunskap. I ämnet idrott och hälsa var den genomsnittliga betygspoängen 15,4 och i ämnet samhällskunskap var den genomsnittliga betygspoängen 11,5.